

Folkevirke

TEMA:
Smag på demokratiet

En blanding af Roskilde Festival, sommerhøjskole og politisk gedemarked

Af fhv. minister Bertel Haarder

3

Er lyset for de lærde blot?

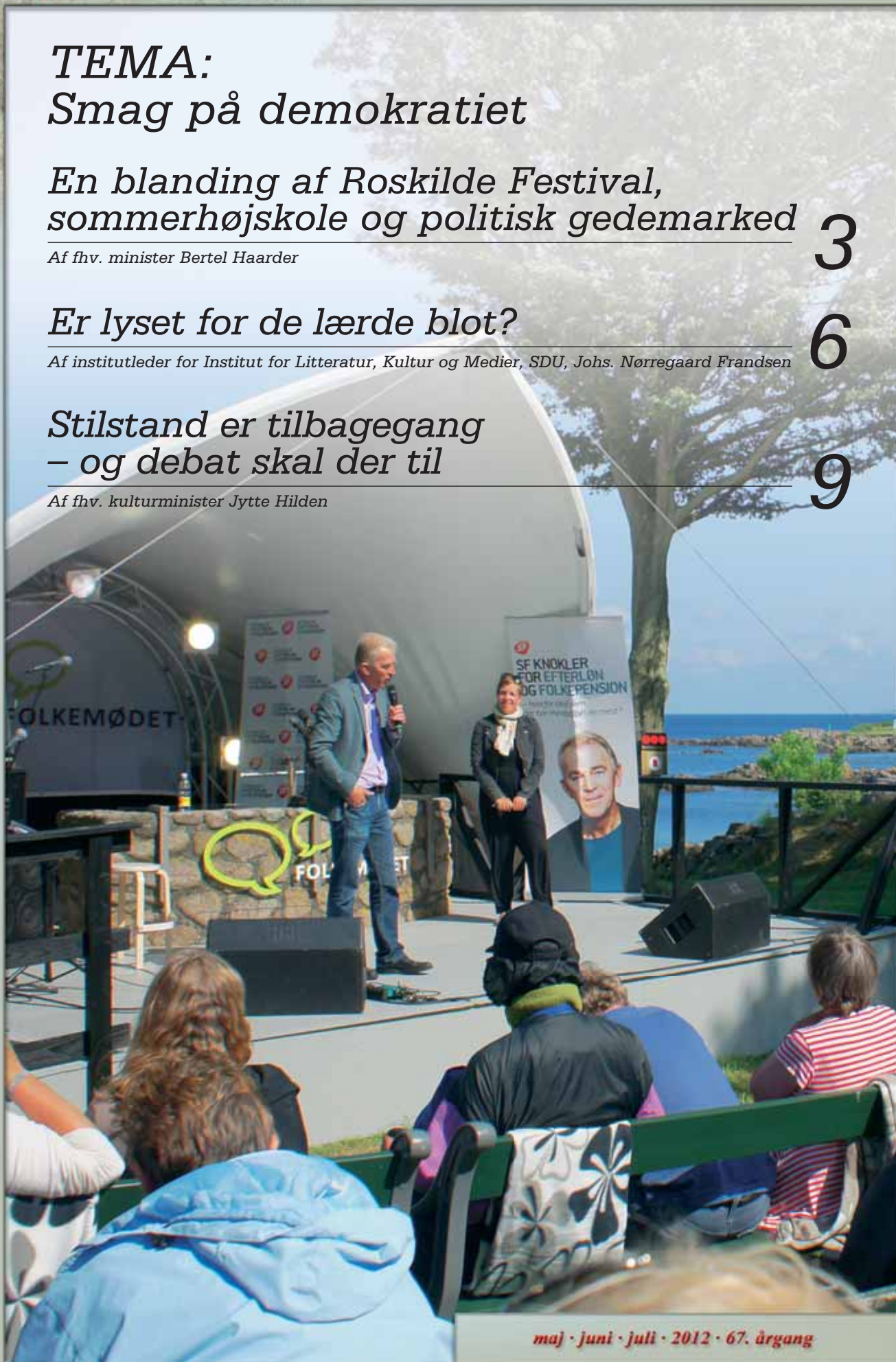
Af institutleder for Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU, Johs. Nørregaard Frandsen

6

*Stilstand er tilbagegang
– og debat skal der til*

Af fhv. kulturminister Jytte Hilden

9

Folkevirke

Social - kulturel - politisk oplysning

Udgivet af oplysningsbevægelsen
FOLKEVIRKE.

Bladet kan kun bestilles ved direkte
henvendelse til:

Folkevirkes kontor

Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal
1153 København K
Tlf. 33 32 83 11
e-mail: folkevirke@folkevirke.dk
www.folkevirke.dk

Dette nummer koster i styksalg
kr. 50,00 + porto.
Særpris for klassesæt.
Årsabonnement,
kr. 210,00 pr. år (incl. porto).

Redaktion

Annemarie Balle
(ansvarshavende)
Reventlowsgade 18, 4. sal tv.
1651 København V
Tlf. 51 51 24 20

Forretningsudvalg

Formand: Annemarie Balle
Næstformand: Jeanne Bau-Madsen
Kasserer: Ellis Grønvold
Britta Poulsen
Tove Hinriksen
Ellen Kristiansen
Tove Katstrup
Inger Margrete Christensen
Zara Y. Jensen
Ulla Lunde Hansen

**Folkevirke er grundlagt af Bodil
Koch i 1944 som en tværpolitisk
oplysningsbevægelse for kvinder.**

**Deadline for næste nummer:
1. juli 2012.**

Oplag: 1.200.
Tryk: Aars Bogtryk & Offset,
tlf. 98 62 17 11,
aarsbogtryk@aarsavis.dk
Layout: Louise Christensen.
ISSN 0015-5845

FORENINGEN AF
DANSKE
KULTUR-
TIDSSKRIFTER

Smag på demokratiet

I dagene den 14. til 17. juni holdes der for anden gang Folke-møde på Bornholm. Folkevirke har valgt at være en aktiv med-spiller på Folkemødet og står for fire arrangementer – to på den åbne talerstol »Speakers Corner« og to i det folkeoplysende telt.

Alle Folkevirkes arrangementer foregår lørdag den 16. juni!

Men hvem er »folket«? Hvad er Folkemødet?

Ja, et af de helt store fokusområder er dialogen og samtalen. Netop de områder, som Folkevirke har haft spot på siden 1944, så det er bestemt meget velvalgt, at Folkevirke også deltager i Folkemødet.

For at tage hul på noget af debatten, udsendes dette temanummer – »Smag på demokratiet«.

Skribenterne fortæller dels om Folkemødets intentioner og dels

om den centrale rolle, som folkeoplysningen stadig spiller.

Desuden er der korte udsagn fra en række personer, som alle sætter den demokratiske debat meget højt.

Tilsammen kan artikler lægge et snit i dagens debat og samtidig også understrege, hvor vigtigt det er at fastholde givende rammer for en debat og dialog, som kan være med til at udvikle både den enkelte og det danske samfund. For uden en levende og engageret debat, vil den demokratiske livsform stivne.

Folkeoplysning er døren ind til fremtiden. En dør til et helt særligt og meget vigtigt læringssted. På gensyn til Folkemødet på Bornholm og til inspirerende møder i Folkevirke landet over.

Annemarie Balle

Indhold

En blanding af Roskilde Festival, sommerhøjskole og politisk gedemarked	3
Ses vi i Allinge?	4
Er lyset for de lærde blot?	6
Stilstand er tilbagegang – og debat skal der til	9
Folkemøde og højskoleånd på Bornholm	11
Folkevirke til Folkemøde	12
Folkevirke info	13
Årets repræsentantskabsmøde: Folkevirke klar til nye udfordringer	14
Boligen og den gode oplevelse, Kvindestemmer '12: En verden i toner, ord og billeder	15
Indblik i fransk hverdag for flygtninge – om integration i Frankrig	16
Det sker i Folkevirke i de næste måneder	18
Folkevirkemøde i Herning: Sådan kan Folkevirke præge fremtiden	20

En blanding af Roskilde Festival, sommerhøjskole og politisk gedemarked

Af fhv. minister
Bertel Haarder

Det var Øresundgruppen, der inviterede mig til Almedals-uge i Visby på Gotland – Byen, som kong Valdemar Atterdag plyndrede på det groveste. Hans hær slog en bondehær – dræbte 1800 ud af 2000 – men lovede at skåne byen, hvis tre store kar blev fyldt med guld og sølv. Hvorefter han brød løftet og plyndrede den. Alligevel lykkedes det hans datter Margrethe den Første at forene Norden i Kalmarunionen ved snilde og list.

Nu er Almedalen, der ligger ved havnen i Visby, blevet centrum for en helt usædvanlig demokratisk tradition.

Det startede med, at Olof Palme, der havde sommerhus på øen, i 1968 blev overtalt til at holde en tale i Almedalen fra ladet af en lastbil. Det gentog sig de følgende år, hvorefter de andre partiledere også begyndte at tale i Almedalen. Først kom partimedlemmerne, så kom medierne, så kom organisationerne, og så begyndte det at brede sig over en hel uge først i juli.

Nu kommer der hvert år titusinder af mennesker til de ca. 1300 arrangementer i Almedals-ugen! Folk flytter ud af deres huse for at give plads til gæsterne (og tjener en god skilling på det).

Det vrirler med deltagere overalt i byen. Når man går gennem hovedgaden inden for de gamle bymure, summer mødeaktiviteten i næsten alle husene på begge sider af gaden. Der er friluftsmøder, teltmøder, møder på torvet, møder i den store

domkirke, møder, møder, møder. En tyk avis fortæller om alle aktiviteterne. Om aftenen spises, drikkes og hygges der overalt i byen. Talerne i Almedalen var gode og velforberedte. Alle partilederne (undtagen Sverigesdemokraternes) talte – på hver sin aften i ugen. De brugte personlige billeder og eksempler for at understrege deres pointer. Alt blev transmitteret til hele landet. Ind imellem var der masser af humor. Hver dag var der en rigtig god revy i et stort telt med et kæmpestort grinende publikum.

Ligesom der på torvet dagligt var en »stand up«-komiker, der lovpriste kong Valdemar, fordi han ligesom den svenske stat befriede borgerne for alle deres penge!

Min kone og jeg blev så begejstrede for det hele, at jeg på vejen hjem i et interview foreslog en dansk udgave af Almedals-ugen, gerne på Bornholm. Det gav straks genlyd, og Bornholms kommunalbestyrelse og borgmester fik det hele sat i værk allerede det følgende år.

Efter min smag var der dog lidt for megen organisationsdominans i Almedals-ugen.

Personaleorganisationer, patientforeninger osv. Det er jo organisationerne, der har råd til at leje de mest centralt beliggende huse og restauranter.

Jeg ville gerne have set mere til de folkelige bevægelser, idrætten, spejderne, kirkekorene, højskolerne, oplysningsforbundene osv.

Der blev sunget for lidt. Der var for lidt musik og for lidt åndsliv.

Det må vi gøre bedre på Folkemødet i Allinge på Bornholm. Jeg var sidste år med til såvel et sangarrangement som et højskolearrangement, og jeg er lige blevet inviteret til et endnu større højskolear-

angement denne sommer. Noget af det sjoveste sidste år var dagbladet Politikens arrangement, hvor nogle politikere blev sat til at interviewe journalisterne og redaktørerne med alle de ledende spørgsmål og fælder, som vi selv udsættes for til daglig! De frivillige og folkelige organisationer var fint repræsenteret. Til gengæld savnede jeg nogle flere ungdomsorganisationer, incl. de politiske. Det bliver svært at ændre. De unge er selvfølgelig mere ramt af skole og eksamen, når det ligger midt i juni. Men idéen med at holde det midt i juni er jo at udnytte den ledige hotelkapacitet før ferien. Måske kan flere unge komme fredag-lørdag.

Vi skal finde en ægte dansk udgave af Almedals-ugen. En skøn blanding af Roskilde Festival, sommerhøjskole og politisk gedemarked. Det forlyder, at der kommer langt flere i år end sidste år. Nu ved alle, hvad det er, der foregår. Det kan ende med at blive rigtig stort.

Risikoen er selvfølgelig, at »folket« indimellem kommer i mindretal i forhold til alle de mange aktører. Men så må vi trøste os med, at medierne vil bringe arrangementerne ind i alle stuer, så endnu flere får lyst til selv at være med næste år. Velkommen til Folkemødet. Tak, fordi Folkevirke vil engagere sig i det. Tak for initiativet til at arrangere debatoplæg på »Speakers Corner«. Tak for indsatsen for dansk folkeoplysning gennem mange år. Jeg håber, mange vil komme og være med! Der er vistnok ikke flere hotelværelser at få i selve byen. Men så kan man måske bo privat. Det gør jeg – og tager cyklen med! Så kan jeg også få styret mine vinterbaderlyster! Vandet er stadig koldt i juni!

Ses vi i Allinge?

– om den folkelige og demokratiske vitaminindsprøjtning på Folkemødet '12 på Bornholm

Af borgmester
Winni Grosbøll

mødet 2011 oversteg langt vores forventninger. 10.000 mennesker deltog. I alt 72 partier, virksomheder, foreninger og organisationer arrangerede tilsammen over 250 events i form af debatter, seminarer, taler, kulturelle arrangementer og workshops. Det hele blev videreformidlet af et talstærkt presseopbud til læsere, lyttere og seere i resten af landet.

Og hvad der var mindst ligeså vigtigt, men som der ikke kan sættes tal på: Alle, der deltog, var glade. Alle havde haft en god oplevelse. Det havde været berigende, seriøst, sjovt og konstruktivt.

I år bliver Folkemødet endnu større. Meget større. I skrivende stund har langt over 200 arrangører af events meldt sig, og vi regner med, at deltagerantallet kommer over 20.000.

Oplev demokratiet

Jeg vil også gerne benytte lejlighed og pladsen her til at understrege, at Folkemødet er for alle. Du behøver ikke være en del af de

Folkemødet 2012

Kort kommentar fra:
**TOVE
KATSTRUP,**
folkevirker

Hvad betyder aktivt medborgerskab for dig?

Aktivt medborgerskab er at tage aktiv del i samfundet. At tage et medansvar ved at være med til at præge den udvikling, der finder sted. Vi står næsten dagligt overfor nogle udfordringer, hvor det er nødvendigt, at vi handler som medmennesker.

Det kan f.eks. være problemer med nedskæringer i den kommunale service, hvor det er nødvendigt, at nogle »råber op«. Eller det kan være at tage en tårn i bestyrelsen for en forening. Eller måske at hjælpe naboen, hvis der er brug for det.

Nogle vælger at tage aktiv del i forhold til globale ting, fx klimaproblemer og fattigdom. Men det vigtigste er, at man reagerer og forsøger aktivt at gøre en forskel, uanset om det drejer sig om lokale eller de globale problemer.

Da Bornholm sidste år indbød til Folkemødet i havnebyen Allinge, var vi MEGET spændte på modtagelsen af arrangementet. Et sådant initiativ var aldrig prøvet før i Danmark, så usikkerhedsmomenterne var mange.

Ville politikerne komme?

Var det interessant for organisationerne, foreningerne og virksomheder at deltage?

Ville folket være med?

Kort sagt: Var der overhovedet basis for en sådan politik-festival på Bornholm?

Vi havde naturligvis en idé og et håb om, at vi ville få en god start, og lagde ud med en optimistisk målsætning om at kunne tiltrække 2.000 deltagere. Det kom ikke til at holde stik. Langtfra endda. Folke-

officielle arrangementer eller have bestemte dagsordener og synspunkter, som du ønsker at fremme. Du kan også tage til Folkemødet for at opleve og deltage i demokratiet, når det viser sig fra sin bedste side. Og det gør vel heller ikke noget, at det hele finder sted i smukke omgivelser med havet, klipperne og den hyggelige havneby som kulisser.

På Folkemødet er der både dyb alvor og komik, videnstunge seminarer og koncerter med populære navne, passionerede taler og afslappede mingle-parties, tv-transmitterede paneldebatter og knastørre foredrag, events og prisuddelinger, fordybelse og happening, stand up og stille samtale.

Dialog

Folkemødet er tænkt som en festival, der skaber de bedste rammer for dialog mellem politikere, organisationer, erhvervsliv, borgere og ngo'er.

I mine øjne får det danske demokrati på den måde en mulighed for at være mere gennemskueligt end det er i dag – og måske også nå bredere ud. Politik skabes mellem mennesker, og man behøver ikke

være politiker for at have holdninger til, hvordan samfundet skal skrues sammen. Folkemødet kan derfor måske også være med til at gøre demokratiet mere folkeligt.

Det endelige program for Folkemødet 2012 er ikke på plads endnu, men allerede nu kan du på hjemmesiden www.folkemødet.dk se, hvilke konkrete emner, der bliver stillet skarpt på. Jeg må forberede dig på, at det bliver svært at vælge mellem de mange spændende tilbud.

For mig selv er Folkemødet både en faglig og menneskelig vitaminindsprøjtning. Folkemødet er en kærkommen og sjælden lejlighed til at løfte blikket lidt fra den daglige kommunedrift og få pustet ny glød i sit engagement. Og så er det samtidig sjovt...

Jeg glæder mig til den 14. juni, når årets Folkemødet 2012 åbner i Allinge.

Ses vi?

Kort kommentar fra:

**Formand for
Det Kongelige
Teater
STINE BOSSE**

Hvad betyder aktivt medborgerskab for dig?

Et aktivt medborgerskab betyder for mig, at man forholder sig til det samfund, man er en del af. Både i det nære, altså typisk lokalsamfundet, og i det større perspektiv, typisk nationalt eller i EU. Man kan vægte det forskelligt, alt efter hvor man finder mest mening i at deltage, og man kan jo deltage på utallige måder. Fra foreningsliv til partipolitisk aktiv. Den væsentlige drivkraft er, at man bruger den mulighed vi har for frit at gøre noget sammen med og for andre.

FOLKEMØDET

BORNHOLM 14.-17. JUNI 2012

Er lyset for de lærde blot?

Et moderne Folkevirke skal forene viden, folkelighed, folkestyre og kulturel selvgenkendelse i en hastig, men nødvendig forvandlingsproces

Af Johs. Nørregaard Frandsen,
instituttleder for
Institut for
Litteratur,
Kultur og Medier,
Syddansk Universitet

Den danske tradition for folkeoplysning har, som det vil være de fleste bekendt, meget lange rødder ned i 1800-tallets historie. Nogle af de første former for en folkelig selvbestemmelse kan formentlig findes i de religiøse vækkelsesbevægelser, som bredte sig på landet ved indgangen til 1800-tallet. Der er i hvert fald en lige linje fra disse selvbestaldede vækkelser til de såkaldte stænderforsamlinger, som danner et udgangspunkt for den første

grundlov, der blev vedtaget den 5. juni 1849. Det er imidlertid endnu mere markant og tydeligt, at der er en sammenhæng mellem den stærke nationale vækkelse, som prægede det meste af 1800-tallet, og udviklingen af en folkeoplysning, som vokser i og styres af folk og bønder ude på landet især.

Der er således fra den folkelige oplysnings begyndelse tydelige sammenhænge mellem det nationale og det folkelige. Det er her den store folkeoplyser N.F.S. Grundtvig skal ind i historien. Hans indsats og betydning som forkynder, fortæller og former af det oplysende sigte kan ikke overvurderes, ligesom forresten de store, romantiske kunstnere som eksempelvis digterne H.C. Andersen, Oehlenschläger, Blicher, Kierkegaard samt billedkunstnere som Eckersberg, Køpke og Thorvaldsen spiller store roller i fortællingen af historien om det danske folks særlige identitet.

Den danske folkeoplysning kom til at sætte sit dybe præg på stort set alle samfundets institutioner.

Skoler, folkehøjskoler, foreninger, aviser, forsamlinger, ja, selve den danske socialgeografi er indskrevet i folkeoplysningens tegn.

Det var bønderne, selvejerne ude på landet, der især blev den førende gruppe, som etablerede og udfoldede den nye folkelige dannelse, og gennem andelsbevægelse, højskoler, forsamlingskulturer, foreninger og parlamentarisk politik formede de væsentlige sider af en demokratisk kultur. Den blev siden meget stærkt suppleret af arbejderbevægelsen, som fra og med slutningen af 1800-tallet satte deres aftryk på den brede folkeoplysning. I 1930'erne rakte de to

ellers modsatrettede politiske bevægelser – bønder og arbejdere – så at sige hinanden hænderne i en slags fælles vision om et folkeligt Danmark eller et Danmark for folket. Det blev forudsætningen for det danske velfærdssamfund, som blev en realitet i årene efter anden verdenskrigs afslutning.

En demokratisk kultur

Der er altså en dyb sammenhæng mellem folkeoplysningen og udviklingen af et folkestyre, der oven i købet har klare visioner om og sigtelinjer mod et bedre og mere solidarisk samfund. Der er klare sammenhænge mellem forudsætninger i en almen oplyst befolkning og udviklingen af en demokratisk kultur. Det er en tradition og en sammenhæng, der er værd at huske og værne om.

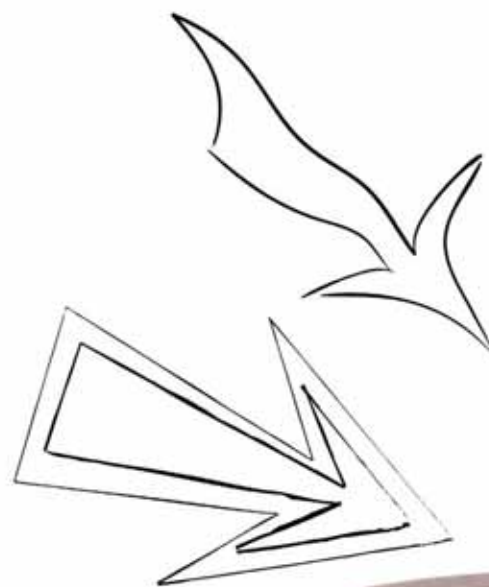

Kort kommentar fra:
**ELLEN
KRISTIANSEN,**
folkevirker

Hvilken betydning har kultur i det danske samfund?

For mig kan kultur deles op i fire hovedgrupper:

1. Den historiske, hvor det bl.a. er museer, udstillinger og foredrag, der er i fokus.
2. Opdragelsesnormer, hvor et af de centrale begreber for mig er livsværdier.
3. Oplevelser, som man især får adgang til via bibliotekerne, bøger og viden.
4. Samhørighed. Det, at vi som individer har en fælles historie.

Men når det er sagt, skal man vogte sig for alt for mange halvtomme skåltaler om vore egne fortræffeligheder.

Den folkeoplysende tradition er rig og uendelig værdifuld. Den er en væsentlig forudsætning for det, der i sociologien kaldes en lav magt-distance, hvilket henviser til det relativt afslappede forhold, vi har til autoriteter og magtinstanser.

Oplysningen er utvivlsomt også hovedværket i det projekt, der hidtil har gjort os til et særdeles effektivt folk, når det gælder innovative produktionsformer og om at tilpasse os relevante dele af et verdensmarked. Den oplysende tradition har utvivlsomt også medvirket stærkt til at udvikle et samfundssystem, som har givet de fleste tillid til et demokratisk styre på mange niveauer fra det lokale til det statslige. Denne tillid til det abstrakte fællesskab er uhyre vigtig og en direkte forudsætning for den demokratiske proces.

Uden tillid til det parlamentariske og repræsentative system ville demokratiet have meget sværere vilkår.

Det er derfor helt afgørende, at hver ny generation indføres og indledes i den basale demokratiske tænkning. Det er stadig sandt, som den store kulturpersonlighed Hal Koch formulerede det i 1945: »Demokrati er ikke blot en styreform. Det er en livsform«.

Det har vi heldigvis ingen problemer med i vores del af en verden, hvor magtmisbrug og korruption ellers er det almindeligste.

Folkeoplysningen var som sagt fra begyndelsen fædet ind i en stærk national bevægelse og identitet, ligesom Grundtvig og andre i høj grad så den folkelige oplysning som »livets skole« og dermed i nogen grad i modsætning til de lærde uddannelser ved universitetet og lignende. Begge disse aspekter ved

den folkeoplysende bevægelse kan man stadig finde i live.

Men jeg er ikke så sikker på, at de er særligt hensigtsmæssige i dag.

For det første virker den nationale diskurs mere og mere anstrengt i en tid og omverden, hvor det handler om at agere på den globale scene. Det er naturligvis vigtigt at have sjælen med sig, som det hedder, når man bryder op fra vanlige mønstre, men det er også at kunne forandre sig.

Kort kommentar fra:
**DORTE MARI
AGGERGAARD,**
kulturformidler

Hvilke associationer får du til begrebet identitet?

Når jeg tænker på identitet, så tænker jeg på identiteter. At vi har forskellige identiteter afhængig af, hvad vi laver, hvilken sammenhæng vi befinder os i, og hvor vi er.

Med andre ord så bruger vi forskellige sider af os selv alt afhængig af konteksten. Fx afhængig af om vi er sammen med familie, venner, rejser i fjerne lande, er på arbejde, i skole, på Facebook eller LinkedIn.

Kulturen i os selv

Den folkelige oplysning har altid rummet to kræfter:

Den ene handler om selvgenkendelse og identitet, det er kulturen og den nationale selvforståelse.

Den anden handler om at skabe parathed for forandring.

Disse to sider blev dyrket intenst på folkehøjskolerne engang. De unge voksne bønderbørn skulle hjemmefra for at kunne vende hjem igen som mennesker, der havde fået kastet nyt lys på egne erfaringer. Erkendelsen af egne kulturelle forudsætninger var værktøjet til at skabe forandring i sit liv.

Sådan må det stadig være. Folkeoplysningen skal bidrage til at belyse kulturen i os selv. Den skal bidrage til at skabe selvgenkendelse. Men den skal også skabe forudsætninger for, at vi kan flytte os. I dag er forholdet til den globale scene vigtig. En solid viden om de danske forudsætninger bør, efter

Kort kommentar fra:
**Ergoterapeut
 og ildsjæl
 ULLA BRITA
 GREGERSEN**

Hvad betyder aktiv medborgerskab for dig?

I mit mangeårige arbejde som leder og igangsætter af pensioniststudiekredse i Viborg, har begrebet »aktivt medborgerskab« været vores overordnede formål. Dels i vores samvær og samtaler om kulturelle og menneskelige emner og dels i udflugter og rejser.

Begrebet har også stået centralt i udadvendte møder med bl.a. børnebørn, skoleklasser og højskoleelever samt ved udarbejdelsen af bøger og film på tværs af generationer.

Hvilke associationer får du til begrebet identitet?

Vi fødes som kopier og dør som originaler, sagde den livskloge gamle læge Esther Møller.

»Identiteten« er det enkelte menneskes særkende – på godt og ondt. Vi har ansvar for vores eget liv – og for andres.

Identiteten er menneskeskabt. Det er både individets og samfundets opgave at udvikle og hele tiden forbedre den individuelle og den kollektive identitet i vores multikulturelle samfund.

min mening, danne forudsætningerne for en forpligtende samtale med omverden, ikke lukke af for omverden. Grundtvig så folkeoplysningen som laboratorium for livets skole.

Det er stadig en flot tanke, at tanken er folkets. I Danmark har det faktisk indtil for nylig bidraget til, at afstanden mellem de folkelige organisationer og universiteterne er unødigt stor. I en lang række lande er universiteterne integrerede i erhvervs- og kulturlivet på en helt anden radikal måde end i Danmark. I USA er det lokale folkeliv og universiteter ofte groet sammen på en spændende måde, som jeg tror, er frugtbar i et vidensamfund.

I det vidensamfund vi sammen skal udfolde her i et lille land højt mod nord, tror jeg en stærk forening

mellem det folkeoplysende og det vidensproducerende er vigtigere end noget andet. Det kræver, at universiteterne vedgår deres ansvar som dynamoer for kultur- og erhvervsliv i det lokale og regionale foruden på det nationale og internationale niveau.

Universiteterne skal simpelthen lukke op for formidling og samtale. Det kræver omvendt, at de folkeoplysende organisationer og kræfter kalder ind til samme samtale. Et moderne Folkevirke skal forene viden, folkelighed, folkestyre og kulturel selvgenkendelse i en hastig, men nødvendig forvandlingsproces.

Lyset er ikke for de lærde blot. Faktisk er begrebet »de lærde« noget gammeldags sludder. Alle er lærde ud i det, de beskæftiger sig med, og er stolte af at være lærde i.

Kort kommentar fra:
**CHARLOTTE
PRÆTORIUS,**
ildsjæl

Hvad betyder demokrati for dig?

Demokrati for mig handler om en måde at leve på og leve sammen på i et samfund. Derfor kan demokratiet også have mange forskellige former forskellige steder i verden – og afhængig af om det er et ungt eller gammelt demokrati. Når det handler om måder at leve på, er det heller ikke noget, der kan tilegnes natten over – men i stedet for tilegnes over tid – og derfor også vil være foranderligt over tid. Demokratiet er derfor en levemåde, vi i fællesskab skal passe på og udvikle. Det handler ikke blot om en leveform, hvor flertallet bestemmer – men om en form, hvor alle kan ytre sig, medvirke, bidrage og blive hørt – og gennem dialog kan beslutninger gennemføres eller forandres – og broer kan bygges mellem flertallets og mindretallets overbevisning i kompromiser, der kan fungere for og tilgode alle. Demokratiet bliver i udgangspunktet ofte fremhævet som den bedste måde at organisere et samfund på og er gerne den leveform, vi tilstræber. Problemet med demokratiet er dog, at da alle skal have plads til at ytre sig, kan det give plads til demokratifjendske holdninger og organiseringer, der i sidste instans kan underminere demokratiet. Derfor er en stor del af demokratiet for mig også deltagelse, oplysning og viden – og derfor er det folkeoplysende arbejde naturligt en væsentlig del af et sundt og dynamisk demokrati.

FOR

IMOD

Stilstand er tilbagegang – og **DEBAT** skal der til

Af fhv.
kulturminister
Jytte Hilden

Kære Folkemøde Kære Bornholm Kære demokrati

Politik er at prioritere; prioritere hvordan fremtiden skal forme sig. I et levende samfund skal der være mange ønsker, masser af forskellige ønsker til fremtiden, ønsker der konflikter med hinanden, ønsker der skal prøves af i en livlig debat. Overalt.

Demokrati er en måde at diskutere på. Debat skal der til i et samfund, ikke blot mellem de politiske partier, men der er sandelig også brug for livlig debat inde i de politiske partier. Meninger skal brydes, der skal hele tiden være kreative slagsmål om vejen videre frem. Det er et absolut sundhedstegn.

Ellers får systemet åndenød og mister totalt sin betydning.

Stilstand er tilbagegang.

Debatten skal afklare målene og når de så er sat, så er alle for en stund enige, men øjeblikkeligt starter så næste runde af debatten om de næste mål længere fremme.

Historikere diskuterer stadig, hvorfor Romerriget faldt sammen, det diskuteres i den politiske verden, hvordan Sovjetunionen pludselig kunne kollapse for øjnene af os. Just nu stilles der spørgsmål til fagbevægelsens sært manglende indflydelse her til lands.

Magten forsvinder

Svaret er efter min mening den

manglende interne debat, de kritiske røster forstummer, og indflydelsen siver væk med det samme. Magten forsvinder i lutter tavshed. Romerriget er borte, Sovjet gav op og efterlod sig et tomrum, fagbevægelsen spiller ingen rolle i dagens samfundsdebat, fordi de ikke diskuterer med sig selv og hinanden. De administrerer bare og politiske partier, der heller ikke diskuterer med sig selv, går det såmænd på samme vis.

De politiske spørgsmål ændrer sig naturligvis fra generation til generation, fra sted til sted, svarene ligeså, men spørgsmålene skal stilles hele tiden, og de skal hele tiden besvares, hvordan ønsker vi vilkårene for næste generation og deres samfund. Det er politik. Hvad er perspektivet?

Meninger skal brydes

Meninger skal uafbrudt brydes. Debat, debat og atter debat. Demokrati er en måde at afklare alle debatterne på. Der skal være evig kappestrid om de politiske synspunkter. Stilstand er tilbagegang, det fortalte P.H. os for mere end et halvt århundrede siden. Det holder stadig. De der ikke tør debatten, de taber.

Jeg er født i hjem med aviser, fik denne debat ind med modermælken og faders vilje. Jeg har altid forholdt mig såre kritisk til det bestående. Da jeg meldte mig under de røde faner, så var det for at lave tingene om. Socialdemokratiets drøm om et solidarisk samfund er min drøm, det står fast.

Men jeg var ikke enig i det hele slet ikke. Det er jeg stadig ikke. Jeg meldte mig under fanerne for at lave om, det betød masser af slagsmål og interne magtkampe.

Kort kommentar fra:
**Formand for
Det Kongelige
Teater
STINE BOSSE**

Hvilken betydning har kultur i det danske samfund?

Kultur er for mig det helt centrale udtryk for os mennesker. Det er vores eneste mulighed for at kommunikere på de indre, usynlige kilder. Der hvor vi kan hente ny inspiration og energi til vores tilværelse i øvrigt.

Kulturen tilbyder pauser, passion, fred, forstyrrelse, omhed, ødelæggelse og refleksion og revselse. Kultur kan lukke sig og åbne sig, og være begrænsende og berigende.

Det er afgørende, at man er bevidst om dette, når man bruger kultur.

Politik er og bliver disse kampe om magten. Dengang i 1970'erne var det krigsdøtrene, der førte an i diskussionerne om dogmer og forældede positioner. Vi stillede spørgsmål til det hele.

Der var den manglende ligestilling, der var supermagternes vanvittige våbenkapløb, det var »nej tak til A-kraft«. Vi ønskede fri abort, mere uddannelse og fokus på den fattige del af verden. Vi ville ganske enkelt noget andet end vore forældre. Det kostede blod, sved og tårer. Det var spændende, det var sejt, og det var sjovt. Vi flyttede hegnspele, vi lykkedes med at ændre samfundet.

Den evindelige kappestrid

Nu er det så vore børn – den næste generation – der i en ny ædel kappestrid skal i gang med at stille nye spørgsmål til verden og dets indretning, næste generation skal finde

andre svar. Verden ændrer sig i rivende hast. Den politiske kamp er stadig denne evige kappestrid.

Mine forældres generation måtte bygge nye drømme op efter to verdenskrige, min generation tog Europas indretning på os, og vore børn er nu i gang med den globale udfordring. Det arabiske forår, Riget i midten, Afrikas skæbne, Brasiliens rolle i en anderledes verdensorden.

Politik er ikke at sidde på taburetter for at administrere fortiden.

Politik er den evindelige kamp om magten til at stille spørgsmål for at lave om, kampen om at sætte dagsordenen. Hvordan ser vi en rolle for Fremtidens Danmark? Det er spørgsmålet, og der er så mange svar.

Heldigvis.

*Kærlig politisk hilsen
fra en seniorsild*

Folkemøde og højskoleånd på Bornholm

Af Anders Møller, tidligere elev på Rødding Højskole

Anders Møller blev under sit ophold på Rødding Højskole kendt for sit store samfundsengagement. Derfor blev han også kraftigt opfordret til at fortsætte sine debatter på Folkemødet på Bornholm forsommeren 2011. Anders Møller giver her et indtryk af nogle af sine oplevelser på mødet.

Hvad sker der, når man hiver det politiske etablissement ud af dets vante tilværelse bag Christiansborgs tykke mure og placerer dem på en klippeø midt ude i Øresund? Kommer der noget af den demokratiske gnist, der ofte savnes i den politiske debat?

Møder politikerne borgerne i øjenhøjde eller er det mest af alt et politisk topmøde?

Det var nogle af de spørgsmål, der kørte rundt i hovedet på mig, mens BornholmsExpressen forsommeren 2011 lagde til kaj i Allinge Havn. Mit mål med Folkemødet var at diskutere en masse med politikere i øjenhøjde. Så snart min fod rørte Bornholms klipper, satte jeg derfor kursen mod et debattmøde om ulandsbistand med den daværende udviklingsminister Søren Pind og den lokale fair trade forretningskvinde Pernille Bülow. Det er ikke til at sige, om det var den flotte natur eller det at være på en ø, der gjorde udslaget, men der var en meget afslappet stemning i teltet,

hvor mødet foregik. Der var ingen ordstyrer, folk brød ind, hvis der var noget, de ikke forstod, og der blev brugt lang tid på den efterfølgende debat. Der var ingen rullende kameraer eller snu journalistspørgsmål, men en forsamling, der gerne ville høre om ulandsbistand og en minister, der ville diskutere.

Tid til debat

Dette arrangement var langt fra enestående. Det var, som om det politiske etablissement havde gearret ned under Folkemødet.

Stemningen var afslappet, og med fadøl i hanerne og masser af paviljoner fik man associationer til en stor havefest. Flere politikere gav under Folkemødet udtryk for, at det netop var et sådant arrangement, de manglede. Og her pegede de ikke på Folkemødets smukke omgivelser eller arrangementets gode planlægning.

De pegede på tiden.

Her var der tid til at diskutere og udfolde argumenter. Debatterne skulle ikke passes ind i noget tv-format, og derfor var der mulighed for at gå i dybden omkring sagernes substans.

Normalt forbinder man ikke Bornholm med demokratidebatter, men det vil man begynde på. For lige såvel som bornholmsk granit skabte rammerne for folketingspolitikernes diskussioner, skaber de bornholmske klipper nu rammen for demokratisk nyskabelse.

Hermed ikke sagt at alt er godt, for folket var ikke talstærkt repræsenteret. Men rammerne blev sat.

Folkemødet gav mulighed for meget direkte at deltage i demokratiet og var, når det var bedst, langt mere end politiske valgtaler.

Det var en åben diskussion, hvor begge parter ønskede at forstå hinandens argumenter.

Jeg kan kun opfordre enhver med ønske om at diskutere samfundsforhold til at støtte op om dette arrangement, der gør de demokratiske og folkeoplysende tanker ære!

Kort kommentar fra:
CHARLOTTE PRÆTORIUS,
ildsjæl

Hvad betyder aktivt medborgerskab for dig?

Det aktive medborgerskab er for mig at se en del af et velfungerende demokrati og betyder for mig, at borgere – i forskellige aldre, med forskellig baggrund og interesser – alle ønsker at bidrage aktivt til demokratiets udvikling. For at kunne føle sig »klædt på« til at bidrage til demokratiets udvikling og være en aktiv medborger er det nødvendigt at kende sine rettigheder og muligheder – og derfor ser jeg folkeoplysning som den »mekanisme«, der netop kan være med til at klæde borgerne på til at deltage.

Medborgerskabet er i sig selv en aktiv term og indikerer, at man som medborger deltager, bidrager og tager ansvar. For mig betyder aktivt medborgerskab, at jeg har muligheder og kender mine muligheder – og aktivt benytter mig af dem for at deltage i og bidrage til udviklingen af det danske demokrati.

Folkevirke til Folkemøde

Folkevirke klar med spændende arrangementer på Bornholm til juni

Folkemødet skal i dagene **den 14. til 17. juni** holdes på Bornholm. Det er anden gang, at Folkemødet gennemføres på Bornholm efter svensk forbillede.

I år har arrangørerne ønsket en større deltagelse af »folket« – og derfor er folkeoplysere fra hele Danmark inviteret til at deltage.

Folkevirke deltager i »Folkeoplysningens telt« nær den store Cirkusplads.

Der har været mange om budet, så Folkevirke har fået plads til to arrangementer – de ligger begge lørdag eftermiddag.

Kl. 12.00 lægger **tidligere kulturminister Jytte Hilden** ud med et oplæg på Speakers Corner og en efterfølgende debat i »Folkeoplys-

ningens Telt«, som ligger lige ved siden af. Her skal deltagerne debattere bl.a. demokrati og aktivt medborgerskab.

Efter halvanden times tid går **folkevirker og ergoterapeut Ulla Brita Gregersen** på talerstolen og lægger op til debat under overskriften »Hvad nytter det, at hjertet banker, hvis det ikke har noget at banke for«. Også hendes oplæg efterfølges af debat i »Folkeoplysningens Telt«.

Folkevirke er aktiv alle dagene med foldere og blade i »Folkeoplysningens Telt«. Desuden arbejder vi på at få fremstillet en video, hvor forskellige personer kommer med korte udtalelser til spørgsmål som fx »Hvad betyder demokrati for

dig?«; »Hvad betyder aktivt medborgerskab for dig?«; »Hvilke associationer får du til begrebet identitet?«; »Hvilken betydning har kultur i det danske samfund?« og »Hvilke associationer giver ordet rettinger dig?«

I løbet af alle dagene vil folkevirkere også gå rundt på pladsen for at indsamle kommentarer og skabe opmærksomhed om Folkevirke, så flest mulige kommer til arrangementerne.

Folkevirke har lejet et par feriehuse nær Folkemødet, hvor interesse-rede kan komme – efter først til mølle-princippet.

Kort kommentar fra:
**DORTE MARI
AGGERGAARD,**
kulturformidler

Hvilken betydning har kultur i det danske samfund?

Kultur er vigtig. Det kan være i hverdagen, hvor vore handlinger kan vise forskellige hverdagskulturer, arbejdskulturer, forskellige synspunkter, traditioner men også tilhørsforhold til subkulturer, hvad enten det er lokalt eller globalt. Mødet med andre kulturer er super vigtigt, uanset om det er online eller offline. Her kan man få ny viden, sjove og tankevækkende oplevelser, lære om andre men også lære om sig selv og ens egen kultur.

Kort kommentar fra:
**ELLEN
KRISTIANSEN,**
folkevirke

Hvilke associationer giver ordet rettigheder dig?

Her kommer jeg til at tænke på tre ting:

1. Ret til en værdig tilværelse og hjælp i svære situationer.
2. For mig hænger begrebet rettigheder snævert sammen med pligter.
3. Begrebet rettighed kan også give tanker om egoisme.

Kort kommentar fra:
**TOVE
KATSTRUP,**
folkevirke

Hvilke associationer får du til begrebet identitet?

Identitet er et spørgsmål om, hvem man er. For en del mennesker drejer det sig om, hvad man har med »i bagagen«. Dvs. ens rødder har en vis betydning for identiteten. Men i vores moderne samfund har rødderne ikke helt den samme betydning som tidligere. I dag skaber vi i højere grad selv vores identitet på grund af de valg, vi foretager. Nogle skaber sig en identitet ud fra, hvad man foretager sig i fritiden. Men for rigtig mange mennesker er identiteten knyttet til jobbet.

Få Folkevirkes nyhedsbrev

Efter lidt tilløb er Folkevirke nu klar med sit nyhedsbrev, som sendes til aktive folkevirkere landet over. Nyhedsbrevet er et supplement til de informationer, som kan læses i Folkevirkes kulturtidsskrift »Folkevirke«, som udkommer fire gange om året, så for at sikre en mere effektiv information udsendes et elektronisk nyhedsbrev. I nyhedsbrevet fortælles kort om de kommende arrangementer, som interesserede kan læse mere uddybende omtaler af på Folkevirkes hjemmeside – www.folkevirke.dk. Nyhedsbrevet er et tiltag, som har været efterspurgt af mange, fordi det kan være svært at få alle detaljer om et arrangement på plads inden deadline på »Folkevirke«.

Det elektroniske nyhedsbrev udsendes efter behov, så send gerne jeres bidrag til Folkevirke, så snart I har noget, som I gerne vil have omtalt i nyhedsbrevet. Det kan være både store og små arrangementer eller andet, som kan have interesse for en større gruppe af aktive folkevirkere.

Interesserede kan tilmelde sig Folkevirkes nyhedsbrev ved at sende en mail til Folkevirkes kontor på: folkevirke@folkevirke.dk

SMUKKE POSTKORT

Folkevirke har trykt forskellige smukke postkort med motiver af billedkunstneren Grete Balles malerier. De passer til almindelig konvolutstørrelse og kan bruges som både smukke brevhilsener og gaver.

Kortene er pakket med 3 stk. samt tilhørende kuverter. De findes med to forskellige motiver. Folkevirke er klar med et godt tilbud – kr. 10 pr. pakke. De kan købes på Folkevirkes møder.

Årets repræsentantskabsmøde: **Folkevirke klar til nye udfordringer**

I april holdt Folkevirke sit årlige repræsentantskabsmøde og tog dermed første skridt ind i en tid med mange udfordringer.

Udfordringer, som formand Annet Marie Balle omtalte i sin fyldige beretning. Hun pegede bl.a. på Folkevirkes mange aktiviteter inden for samarbejdet med ildsjæle med anden etnisk baggrund samt Folkevirkes internationale samarbejder. Aktiviteter, som er øjenåbner for de, som deltager, og som er med til at bringe fornyelse i Folkevirkes arbejde.

Sammen med Folkevirkes næstformand Jeanne Bau-Madsen hørte deltagerne nærmere om det spæn-

dende, EU-støttede projekt »Cultural integration«. Et indlæg, som de blev opfordret til at tage ud i Folkevirkes lokale kredse og fortælle mere om, da det bød på mange spændende aktiviteter.

I løbet af repræsentantskabsmødet skulle deltagerne også drøfte ændrede vedtægter, som bl.a. ville betyde, at repræsentantskabet skulle nedlægges. En stor ændring i Folkevirkes struktur, som blev begrundet med, at medlemmerne dermed får større og ikke mindst mere direkte indflydelse på Folkevirkes fremtid.

Forslaget blev drøftet indgående, så alle var sikre på, at det var den rig-

tige beslutning at træffe – og derefter blev den enstemmigt vedtaget. I forbindelse med valgene til Folkevirkes forretningsudvalg blev Ellis Grønvold og Britta Poulsen genvalgt som ordinære medlemmer, mens Ulla Lunde og Inger Margrethe Christensen blev valgt til suppleanter.

Det blev besluttet, at næste års Landsmøde, som alle Folkevirkes medlemmer inviteres til, skal holdes weekenden den **20. og 21. april**. Der er lagt op til, at mødet arrangeres i tæt samarbejde med en af Folkevirkes lokale kredse. Interesserede kan henvende sig til Folkevirkes kontor allerede nu!

Sommerligt vejr, entusiasme og debatter var hovedingredienserne i Folkevirkes repræsentantskabsweekend, som bl.a. bød på et oplevelsesrigt besøg i Ørestaden.

Boligen og den gode oplevelse

Hvad kan give en god oplevelse i den private bolig?

Ja, det er et af de spørgsmål, som arkitekt Bjarke Ingels stiller sig selv, før han går i gang med at tegne et oplæg til nye boliger. Et af de steder, hvor man kan se en række spændende bud på boformer er i Ørestaden, hvor Bjarke Ingels bl.a. står bag bygninger som 8-tallet, VM-bygningen og Bjerget. Alle bygninger, som kulturformidler Dorte Mari Aggergaard introducerede med stor indlevelse for folkevirkere som optakt til årets repræsentantskabsmøde.

Optakten til rundvisningen var regnfuld, men meget hurtigt blev himlen blå, og solen skinnede, så alle deltagerne fik et fantastisk flot indtryk af den omgivende natur og de arkitektoniske overvejelser, som Bjarke Ingels havde gjort sig.

Deltagerne fik en engageret introduktion til Bjarke Ingels arkitektoniske verden på Café 8tallet og havde derefter rige muligheder for at opleve det stor-slåede byggeri.

Efter en times rundtur i byggeriet gik turen til VM-bygningen og Bjerget. Deltagerne oplevede den fantastiske facadeudsmykning på Bjerget og kørte op i elevatoren, som gav mindelser om en skilift. Derefter var der mulighed for at opleve de specielle lejligheder indefra og få et indtryk af den forståelse for lys, som Bjarke Ingels arbejder med - et arbejde med det særlige »nordiske lys« og den intense interesse for, hvad der kan give beboerne en god oplevelse i hverdagen.

Spørgelysten var stor, så Dorte Mari Aggergaard fik rige muligheder for at øse af sin viden. Det blev en stor oplevelse for alle deltagerne, som sent på eftermiddagen atter kunne tage Metroen retur til Københavns centrum for sammen at nyde en hyggelig middag på en af byens gode, etniske restauranter.

Keramiker Betty Engholm (i midten) fortalte levende om sin billedverden.

Ann Falden begejstret med sit spil på den specielle hang-tromme.

En verden i toner, ord og billeder

Af Annemarie Balle

Ordene, tonerne og billederne fyldte en lørdag eftermiddag i marts Husets lokaler. Det var, da Folkevirkere sammen med Kvinder i Musik og Dansk Blindesamfunds Kvinder for sjette gang arrangerede »Kvindestemmer«.

Det blev en berigende dag for de mange, som havde fundet vej til Magstræde i Københavns hjerte. De rustikke lokaler dannede en perfekt ramme om arrangementet, hvor den røde tråd var mangfoldighed, og som på engageret vis blev bundet sammen af kunsthistoriker og redaktør Lisbeth Tolstrup.

Forfatteren Lone Hørslev var første forfatter på scenen. Hun læste op af sin bog »Sorg og camping« og fortalte om sin tilgang til litteraturen - at den bl.a. kan sætte noget på en form, det ikke før har været. Hun lagde desuden vægt på, at litteratur kan fortælle noget om det at være menneske, og at den kan give læseren anderledes oplevelser.

Operasanger Antje Jansen og pianist Mette Christensen gav musikalske oplevelser af en række kvindelige komponister. Flere af dem har stået i skyggen af deres mere kendte ægtefæller - bl.a. Clara

Schumann og Maria Schindler-Mahler. Antje Jansen havde udvalgt en række lieder og kædede sit program fint sammen med indsigtsfulde kommentarer.

Chris Poole og Ann Falden stod for dagens andet musikalske indslag. Deres musik dannede et rytmisk stærkt musikunivers og havde en spændende instrumentbesætning - tværføjte og den særlige hang-tromme.

Forfatteren Abalone Koppel fortalte om sin nøgleroman »Her fra«, hvor der er klare paralleller mellem bogens handling og hendes eget liv med bl.a. hendes far, forfatteren Christian Kampmann. Abalone Koppel fortalte bl.a. om sin skriveproces og det at gå så tæt på det virkelige livs smertelige oplevelser.

Eftermiddagens billedkunstner var keramikeren Betty Engholm, som i en dialog med Lisbeth Tolstrup fortalte levende om sin kunst og sine inspirationskilder.

Arrangementet havde fået økonomisk tilskud fra den Bøhmske Fond, Københavns Musikudvalg, Kunststyrelsen og Kvinder i Musik. Det ligger allerede nu fast, at næste års **Kvindestemmer '13** holdes samme sted **lørdag den 9. marts**.

På gensyn!

INDBLIK I FRANSK HVERDAG for FLYGTNINGE

- om integration i Frankrig

Af Jeanne
Bau-Madsen

Folkevirke er fortsat meget involveret i det EU-støttede projekt »Cultural Integration«.

Som led i projektet var aktive folkevirkere i slutningen af januar i Marseille.

I Marseille besøgte vi den franske partner, hvis organisation hedder Centre d'information sur les droits des femmes et des familles (Center for information om kvinders og familiers rettigheder – CIDFF).

På første dagen mødte vi direktøren for det franske kontor for immigration Allan Testot. Han gennemgik proceduren for asylsøgere i Frankrig. I Marseille kommer mange asylansøgere fra Magreb-landene og Comorerne (en øgruppe mellem Afrika og Madagascar).

Derudover kommer en del fra de gamle franske kolonier i Afrika. På kontoret er 50 ansatte til at behandle ansøgningerne om asyl.

Efter endt behandling får ansøgeren enten opholdstilladelse eller bliver bedt om at rejse hjem.

Hjemrejsen bliver betalt for de ansøgere, der ikke får asyl. De, der

nægter at rejse, bliver internerede. Man regner med, at 40 procent af de asylsøgere, der får nej, rejser hjem, mens 60 procent opholder sig illegalt i landet.

De immigranter, der får opholdstilladelse, skal underskrive en kontrakt, hvor de lover at lære fransk samt at sætte sig ind i landets love, værdier og livsvilkår. De skal desuden love at deltage i kurser om disse emner. Al undervisning er gratis. Hvis de har en uddannelse fra hjemlandet, kan den blive godkendt på dette kontor, og undervisningen vil blive tilpasset ansøgerens uddannelse. For de ansøgere,

Tunesisk fødte Ferten Djendoubi, der i dag er valgt til lokalborgmester i Marseilles 14. distriktsråd.

der ikke kan fransk, er sprogkurset på minimum 400 timer. Efter endt kursus får man et diplom, der viser, hvor meget fransk ansøgeren kan. Det er et vigtigt papir, når immigranten skal søge job. Det kan tage op til 4 år at opfylde kontrakten, og i denne tid må ansøgeren ikke arbejde.

Alle ansøgere bliver tilknyttet en socialarbejder, der følger personen, indtil arbejds- og opholdstilladelse er opnået. Socialarbejderen hjælper bl.a. med at finde et sted at bo og finde skole til børnene.

Hvis ansøgerne ikke holder kontrakten, mister de retten til ophold i Frankrig.

Alle ansøgere skal gennemgå en medicinsk undersøgelse, fortalte doktor Truze, som er tilknyttet kontoret for immigration. Han fortalte, at de immigranter, der kom i 60'erne, var raske og stærke mænd, som havde arbejdet ved landbruget i deres hjemland. Senere kom kvinderne, som var præget af mange børnefødsler. I dag var billedet et andet. Mens de første immigranter var mere raske end den franske befolkning i almindelighed, er immigranterne i dag plaget af bl.a. tuberkulose, hepatitis og sukkersyge.

Tværkulturelle mennesker

Om eftermiddagen arbejdede vi i en workshop kaldet - »Jeg er et tværkulturelt menneske«.

Det sker i Folkevirke i de næste måneder...

REGION HOVEDSTADEN

BORNHOLM

Kontakt:

Marianne Kofod Pedersen,
Svanekevej 32, 3740 Svaneke,
☎ 56 49 21 65

BIRKERØD ØST

Litteraturstudiekreds

Vi mødes hver 6. uge og planlægger fra gang til gang.

Kontakt:

Lis Timmermann,
Nørrevang 1, 3460 Birkerød,
☎ 45 81 37 60

KØBENHAVN

»På Folkevirke«

Niels Hemmingsens Gade 10,
1153 København K.

Landet over
tilrettelægger Folkevirke
møder, foredragsrækker,
studiekredse, temamøder,
kurser og lejre,
hvor alle kan deltage.

Ved redaktionens slutning
forelå der oplysninger
om disse arrangementer.

Mere detaljerede oplysninger
kan fås

ved henvendelse til
Folkevirkes kontor,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K,
telefon 33 32 83 11

(bedst mandage, tirsdage og
onsdage mellem kl. 9 og 16)
eller på e-mail:

folkevirke@folkevirke.dk

Folkevirkes møder former sig
som åbne debatter
om aktuelle emner,
hvor deltagerne som regel
tager udgangspunkt i et oplæg.

**Folkevirkes møder er åbne
for alle interesserede!**

Folkevirkes Litteraturkreds i København

Mødestedet er Folkevirke,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K.
☎ 33 32 83 11

**Vi mødes på torsdage
kl. 12-14.30.**

**Halvårskontingentet er kr. 200,-
Kontakt:**

Britta Poulsen, ☎ 46 36 56 32

KØBENHAVNS VESTEEN Litteraturkreds

Møderne holdes den sidste tirsdag
i hver måned, kl. 14-17.
Med mindre andet er nævnt,
så holdes alle møder kl. 14 til 17 i
Glostrup Fritidscenter mødelokale 3.

Tilmelding og kontakt:

Ellen Kristiansen, Vegavænget 11,
2620 Albertslund, ☎ 43 64 62 07

LYNGBY

November

Tore Leifer vil gennemgå en opera
fra Det Kongelige Teaters reper-
toire i sæsonen 2012/13.
Mødet vil foregå i Fuglevad Mølle,
Kgs. Lyngby.

Kontakt:

Formand Ellen Kristiansen
Næstformand Ingelise Olsen
Kasserer Ellis Grønvold
Suppleant/revisor
Anne Birthe Kyed

REGION NORDJYLLAND

FOLKEVIRKE VESTHIMMERLAND

Med mindre andet er nævnt,
foregår alle møder på Hotel Farsø
kl. 14-16.

Alle er velkomne. Entre samt kaffe/
te med kage, kr. 75,-

**10. september kl. 19.30
på Kimbrærkroen, Aars**

Filosof John Engelbrecht, Vejle.
Kom og få idéer til et mere kreativt
og farverigt liv!

Emne: »At finde humoren, livsglæden
og visdommen i hverdagen!«

1. oktober

Sognepræst Kirsten Munkholdt,
Tårs-Ugilt.

Emne: »Prinsesserne«
af Anne Marie Løn.

5. november

Mag.art. i kunsthistorie og forfatter
Lise Svanholm, Hellerup.

Emne: »Malerne på Skagen« – ny
udgave. Power Point foredrag om
Skagensmalerne i den store perio-
de i årtierne omkring 1900.

3. december

Komponist Bjarne Haahr, Brædstrup.

Emne: »Ind under Jul«.
Kendte og ukendte adventssange
og salmer samt sange og tekster
af bl.a. Piet Hein og
Halfdan Rasmussen.

Kontakt:

Formand Karen Pihlkjær,
☎ 98 66 16 80

Næstformand Inger Poulsen,
☎ 98 67 82 89

Kasserer Inga Roed,
☎ 98 67 82 23

Sekretær Lone Nørgaard,
☎ 98 65 82 57

Best.medlem Kirsten Madsen,
☎ 98 66 30 24

Best.medlem Esther Poulsen,
☎ 98 63 61 34

Best.medlem Mona Bach Jensen,
☎ 22 40 29 58

Vesthimmerlands Litteraturkreds

Kredsen mødes i Dronning Ingrid
Hallen, Farsø, hvor alle møder
starter kl. 14.00, med mindre andet
oplyses.

Kontakt:

Inger Skjærris Olsen,
Tulipanvej 2, 9640 Farsø,
☎ 98 63 34 34

Eva Jespersen,
Jeppe Åkjærsvvej 19, 9640 Farsø
☎ 98 63 12 97

REGION MIDTJYLLAND

HERNING

Alle møder foregår på torsdage
fra 14 til ca. 16 på Kulturellen,
Nørregade 7, lokale »Lille festsal«.

Man er meget velkommen 1/2 time før møderne. Hvert arrangement koster for medlemmer kr. 30,- og for ikke-medlemmer kr. 50,-. Medlemskontingent er for et år kr. 200,-

24. maj kl. 9.00

Historisk tur. Turen starter kl. 9.00, hvor bussen først kører til den historiske Rindsholm Kro, som blev grundlagt som færgekro i 1315. I kroens historiske park ligger Danske soldaters Mindelund. Efter guidet rundvisning går turen til Viborg Domkirke, som maleren Joakim Skovgaard har udsmykket. Turen sluttet på Søndermarkskirken, hvor man bl.a. kan se en broderet udsmykning af Hærvejens historie.

Kontakt:

Kredsleder Jytte Nielsen,
☎ 97 12 31 90
Jutta Jørgensen,
☎ 97 26 80 18
Mona Haven Jensen,
☎ 97 12 17 45/23 41 13 40,
mona@bromann.dk
Inge Nedergaard Pedersen,
☎ 97 12 74 04
Tove Kattrup, ☎ 40 70 90 51

HOLSTEBRO

Kontakt:

Karen Margrethe Madsen,
☎ 97 41 40 92

REGION SYDDANMARK

ODENSE

Litteraturkredsen fortsætter

Kontakt:

Ida Hansen, ☎ 66 11 23 71

REGION SJÆLLAND

ROSKILDE

Folkevirke i Roskilde indbyder til **samtalekreds** i litteratur. Møderne afholdes tirsdage kl. 14.00-16.30 i Roskilde Biblioteks foredragssal, hvis ikke andet er nævnt. Der holdes kaffe-/tepause. Prisen er kr. 35. Årskontingent er kr. 300 (dog kr. 150 for medlemmer af Folkevirke i København).

Kontakt:

Formand Annette Molin,
☎ 46 36 09 31
annette.molin@mail.dk
Kasserer Britta Poulsen,
☎ 46 36 56 32
britta.poulsen@privat.dk
Sekretær Birgit Andersen,
☎ 46 78 74 96
birgit.andersen@it.dk

Kirsten Rudfeld,
☎ 46 35 68 91
rudfeld@webspeed.dk
Ester Aagaard,
☎ 46 75 75 41
esteraagaard@roas.dk
Suppleant Anni Gudmundsen,
☎ 22 23 50 61
annira@sol.dk
Inger Margrethe Christensen,
☎ 46 35 64 45
imc@ruc.dk

UDLAND

GRØNLAND

Folkevirke i Nuuk

Kontakt:

Rebekka Olsvig,
Jens Kreutzmann Aqq 30,
postboks 575,
3900 Nuuk, Grønland

USA

Folkevirke Appleseed

Kontakt:

Meg & Anthony Smith,
30 Adriance Avenue,
Poughkeepsie, New York,
12601 USA

Folkevirke

Nysgerrig

Har du lyst til at **opleve** ting på en ny måde og foretage tværsnit i debatten på en anderledes og overraskende måde, så er Folkevirke et bud på et spændende debatforum. Folkevirke har specialiseret sig i at arrangere **debatmøder, studie-kredse og kurser** landet over. Folkevirke har kredse flere steder, og de planlægger aktiviteter lokalt, mens Folkevirkes kontor i København planlægger større møder i samarbejde med interesserede, som brænder for en god idé. Har du en **god idé**, men savner praktisk hjælp til at få den gennemført, så ring til Folkevirke og få en snak med oplysningskonsulent Susanne Tarp om, hvordan idéen kan realiseres – alene eller i samarbejde med lokale Folkevirkekredse.

Bliv medlem af Folkevirke og:

- få tilsendt Folkevirkes kulturtidsskrift »Folkevirke« mindst fire gange om året
- få tilsendt programmer om større arrangementer
- få løbende information om, hvad der sker i Folkevirke
- få mulighed for selv at arrangere møder
- få mulighed for at få indflydelse på indholdet i mindre og større projekter
- blive tilknyttet en af Folkevirkes lokale kredse
- blive en del af et inspirerende netværk – lokalt og landsdækkende

Årligt kontingent kr. 400.

Du kan læse nærmere om Folkevirke på www.folkevirke.dk

FOLKEVIRKE,
tlf. 33 32 83 11, folkevirke@folkevirke.dk

Folkevirkemøde i Herning:

Sådan kan Folkevirke præge fremtiden

Folkevirke vil traditionen tro arrangere et spændende **weekendmøde** kort efter sommerferien. Det er tanken, at mødet skal sætte fokus på fremtidens udfordringer og stille skarpt på, hvordan Folkevirke kan løfte dem.

Flere kredse har ønsket, at mødet kommer til at ligge uden for København, og at det får en lokal forankring i en af Folkevirkes større kredse. Derfor er valget faldet på det midtjyske. Efter flere forespørgsler er det besluttet, at mødet holdes med base på **Danhostel i Herning**.

Det foreløbige program ser sådan ud: **18. august** startes **kl. 14-17**: Et liv med kunst – om kunstens tværkulturelle sprog. Oplæg ved **Bitten Damgaard**.

Kl. 19-22:

Den multikulturelle kommunikation ved **Susanne Tarp** og **Jeanne Bau-Madsen**, som begge har deltaget i en workshop om samme emne på Cypren i maj '12. De vil tale om kulturel kommunikation, når forskellige handle-mønstre og antagelser pludselig bliver tydelige, skaber misforståelser eller viser forskelligheder og nye perspektiver.

19. august kl. 9.30-12:

Oplæg om Folkevirkes udfordringer med speciel fokus på den multikulturelle udfordring for folkeoplysningen.

Kl. 13-15.30:

Workshops, som stiller spørgsmål til kulturmødet, og om hvordan de enkelte deltagere vil implementere, hvad de har lært i deres kredse og lokale netværk.

Kl. 15: Opsamling.

Folkevirke har søgt tilskud til dette meget væsentlige møde, så som udgangspunkt vil deltagelse være gratis, ligesom Folkevirke vil yde dækning for rejseudgifter efter nærmere aftale.

Mødet er arrangeret i samarbejde med bl.a. Folkevirke i Herning. Det er vigtigt for Folkevirkes fremtid, at så mange som muligt deltager i mødet – dog er der grænser for antallet af deltagere, så det er vigtigt, at man hurtigt melder sin interesse for deltagelse.

Tilmelding og nærmere oplysninger om arrangementet kan fås ved henvendelse til Folkevirke – bedst pr. mail: folkevirke@folkevirke.dk